

Udruga "HERA" Križevci – za zaštitu i promicanje ljudskih prava
Tel/fax: +385 (0) 48 271 335
www.udruga-hera.info
info@udruga-hera.info

Analiza podataka online istraživanja nasilja nad ženama u Koprivničko-križevačkoj županiji

Križevci, studeni 2025.

Nasilje nad ženama i nasilje u obitelji jedan je od najvećih izazova hrvatskoga društva, problem koji ne možemo sagledavati kao privatni/obiteljski problem, već kao problem društva u cjelini. Nasilje u obitelji jedan je od najskrivenijih i najčešćih oblika nasilja nad ženama. Žene svih dobi podvrgnute su nasilju svih vrsta u okviru obiteljskih odnosa.

Utjecaj nasilja dalekosežan je jer ne utječe samo na žene koje su žrtve, već i na njihove obitelji, prijatelje i društvo u cjelini. Ono ima brojne manifestacije, a najčešće klasifikacije specifičnih oblika uključuju fizičko, psihičko, seksualno i ekonomsko nasilje, uz činjenicu da je u realnim situacijama ono isprepleteno i da se vremenom mijenja.

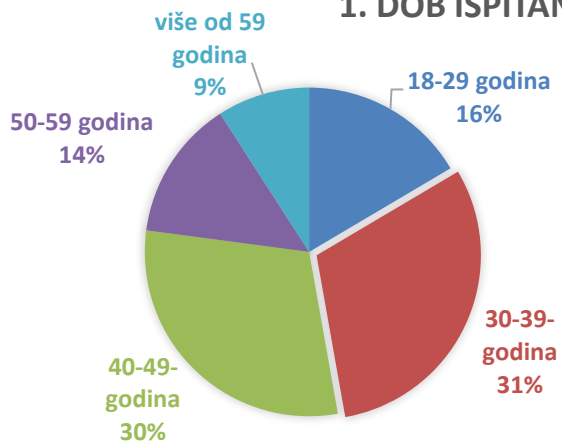
Predmet istraživanja: utvrditi pojavne oblike i ozbiljnost problema nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja u Koprivničko-križevačkoj županiji te potrebu za servisima pomoći žrtvama nasilja

Uzorak istraživanja: žene od 18 godina starosti / ukupan broj 254 žena

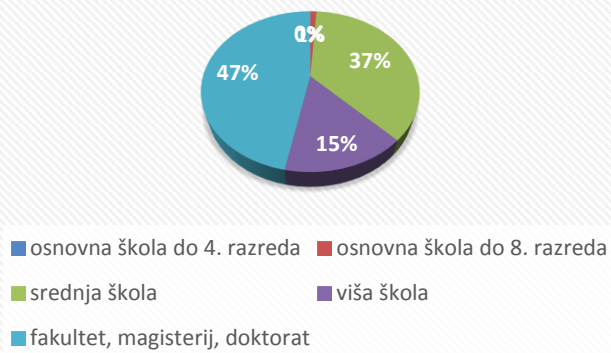
Tehnika istraživanja: internetski upitnik (tzv. web anketiranje)

Rezultati istraživanja

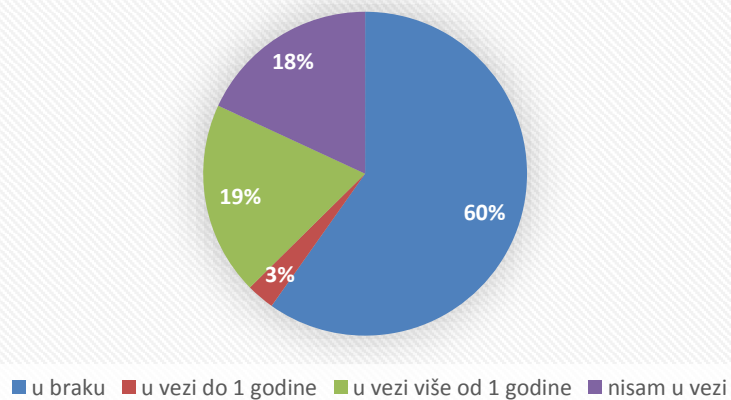
1. DOB ISPITANIKA

2. STUPANJ OBRAZOVANJA

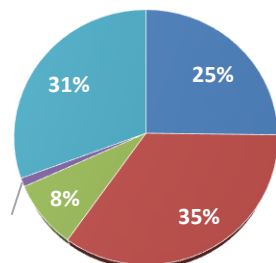

3. BRAČNI STATUS

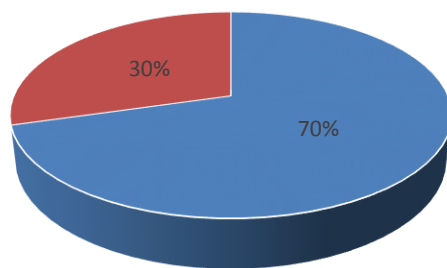

4. RODITELJSKI STATUS

- jedno dijete
- dvoje djece
- troje djece
- više od troje djece
- nemam djece

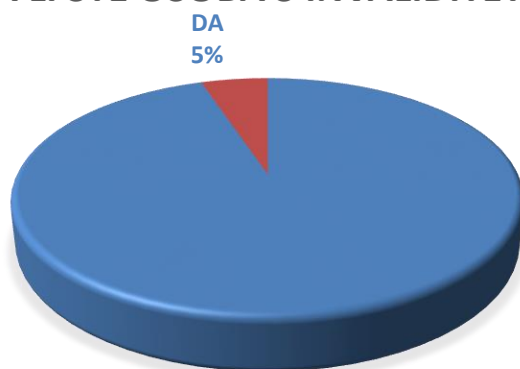

5. MJESTO STANOVANJA

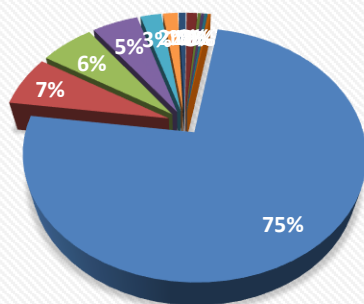
- grad
- selo

6. DA LI STE OSOBA S INVALIDITETOM?

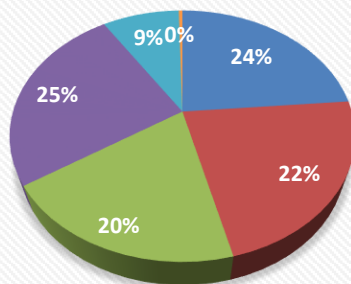
Ne 95%

7. RADNI STATUS

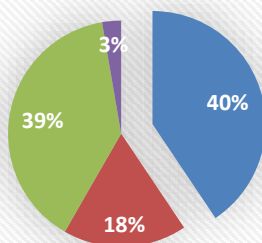
■ radni odnos na neodređeno
 ■ radni odnos na određeno
 ■ mirovina
■ nezaposlena osoba
 ■ učenica/studentica
 ■ obrtnik
■ poljoprivredno gospodarstvo
 ■ roditelj njegovatelj
 ■ inozemstvo
■ samozaposlena
 ■ porodiljni
 ■ domaćica

8. VLASNIŠTVO NEKRETNOSTI

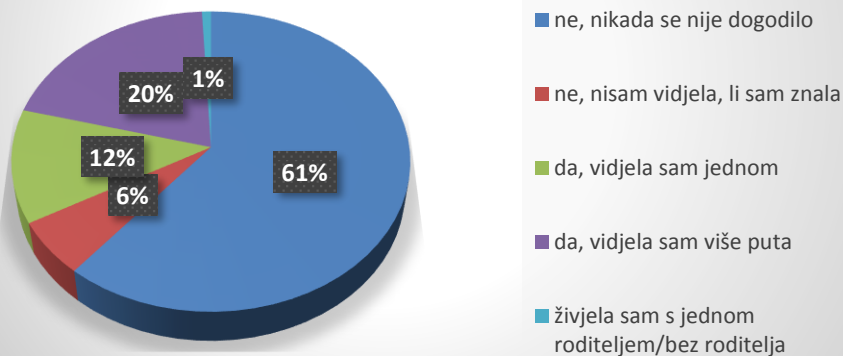
■ zajedničko vlasništvo
 ■ vlastiti prostor/moje vlasništvo
■ vlasništvo supruge/supruge
 ■ vlasništvo roditelja
■ prostor u najmu/podstanarstvo
 ■ vlasništvo poslodavca

9. DA LI JE VAŠA PRIJATELJICA DOŽIVJELA DA SE MUŠKARAC, S KOJIM JE SADA ILI JE PRIJE BILA U VEZI, PREMA NJOJ PONAŠA GRUBO, TJ DA JU JE UDARIO ILI NA NEKI DRUGI NAČIN FIZIČKI POVRIJEDIO?

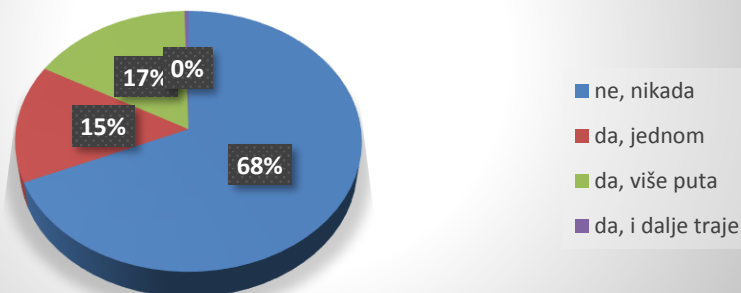

■ ne, nikada
 ■ da, jednom
 ■ da, više puta
 ■ da, i dalje traje

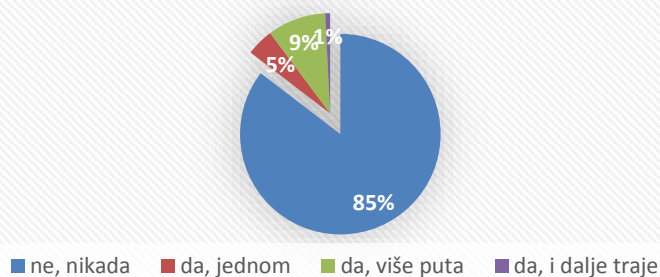
10. JESTE LI KAO DIJETE IKADA VIDJELI DA JE VAŠ OTAC/SKRBNIK BIO IZRAZITO GRUB PREMA VAŠOJ MAJCI/SKRBNICI, TJ. DA JU JE GURNUO, UDARIO ILI SL?

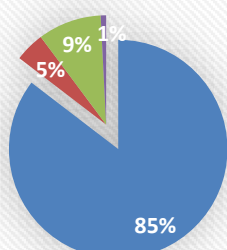
11. JE LI VAŠ SADAŠNJI ILI BIVŠI SUPRUG/PARTNER/DEČKO IKADA PREMA VAMA BIO FIZIČKI NASILAN (npr. gurnuo Vas, udario, povukao za kosu, davio, ošamario i sl)?

12. JE LI VAŠ SADAŠNJI ILI BIVŠI SUPRUG/PARTNER/DEČKO IKADA PREMA VAMA BIO PSIHIČKI NASILAN (npr. vrijeđao, ismijavao Vas, prijetio, kontrolirao, izolirao, ucjenjivao, bio ljubomoran i sl)?

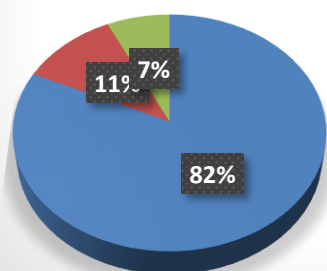

13. JE LI VAŠ SADAŠNJI ILI BIVŠI SUPRUG/PARTNER/DEČKO IKADA NAD VAMA VRŠIO NEKI OBLIK EKONOMSKOG NASILJA (npr. oduzeo prihode/imovinu, zadužio se u Vaše ime, ucjenjivao novcem i sl)?

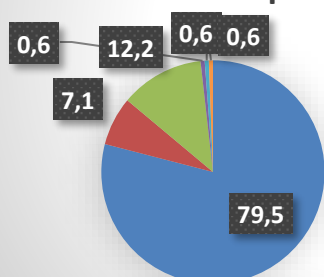
■ ne, nikada ■ da, jednom ■ da, više puta ■ da, i dalje traje

14. JE LI VAŠ SADAŠNJI ILI BIVŠI SUPRUG/PARTNER/DEČKO IKADA NAD VAMA VRŠIO NEKI OBLIK SEKSUALNOG NASILJA (npr. silovanje, korištenje sile, prijetnje, šale i komentari seksualne prirode i sl)?

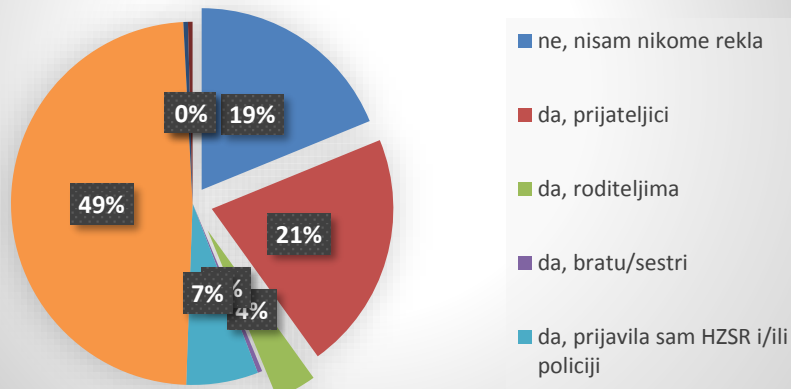
■ ne, nikada
■ da, jednom
■ da, više puta

15. JE LI VAŠ SADAŠNJI ILI BIVŠI SUPRUG/PARTNER/DEČKO IKADA NAD VAMA VRŠIO NEKI OBLIK ONLINE NASILJA (npr. pratio Vas putem interneta, kreirao lažni profil u svrhu praćenja i sl)?

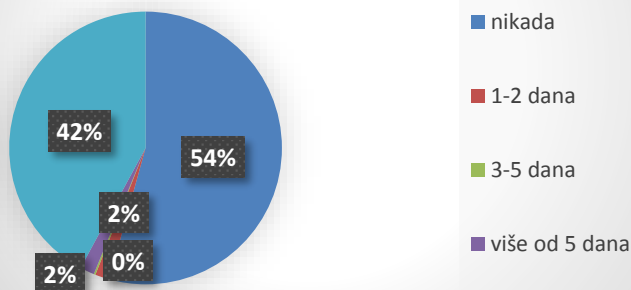

■ ne, nikada
■ da, jednom
■ da, više puta
■ da, i dalje traje
■ nije mi poznato
■ jednom mi je hakirao profil

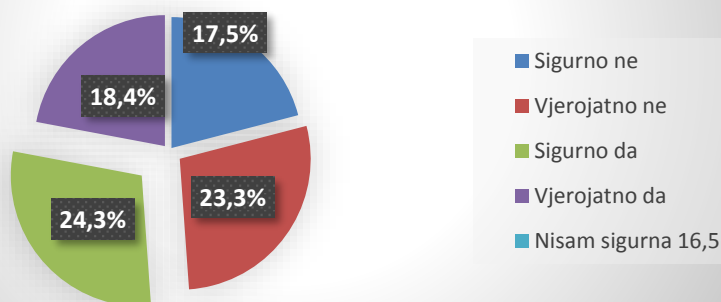
**16. DA LI STE KOME REKLI DA JE VAŠ
SADAŠNJI ILI BIVŠI
SUPRUG/PARTNER/DEČKO BIO NASILAN
PREMA VAMA?**

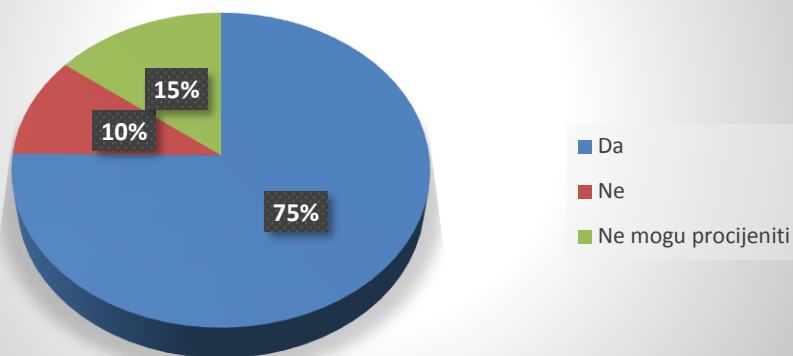
**17. JESTE LI IKADA ZBOG POSLJEDICA FIZIČKE
GRUBOSTI SUPRUGA/PARTNERA/DEČKA
IZOSTALI S POSLA (bolovanje)?**

**18. KADA BISTE MORALI POČETI POTPUNO SAMOSTALAN
ŽIVOT, DA LI BISTE VLASTITIM PRIHODIMA MOGLI
PODMIRITI VAŠE OSNOVNE POTREBE (stan,
režije, hrana)?**

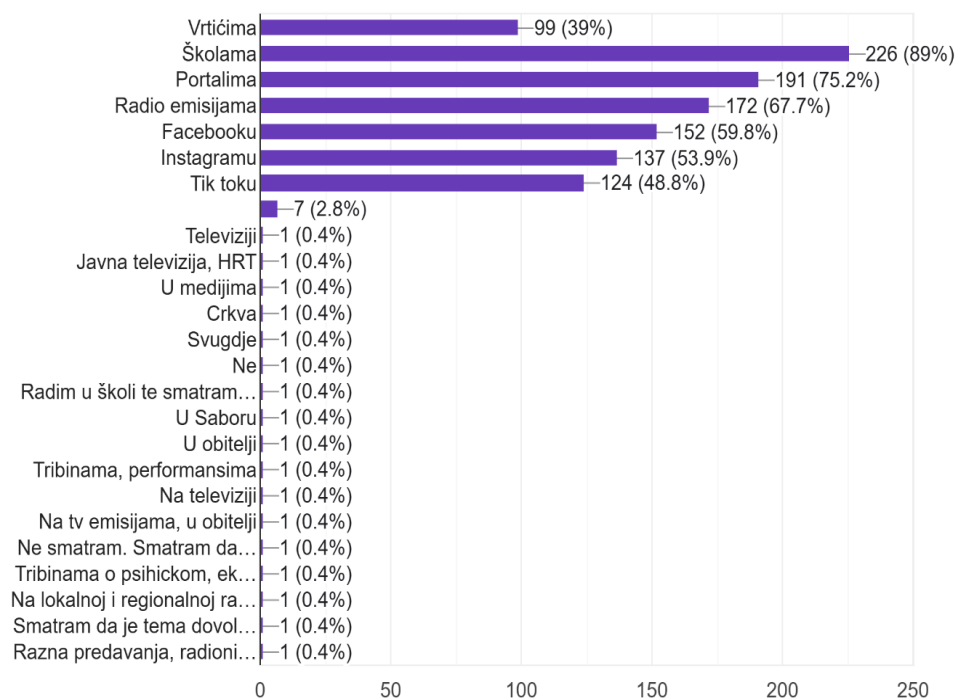

**19. Smatrate li da je obiteljsko nasilje u
Koprivničko-križevačkoj županiji puno ozbiljniji
problem nego što se misli?**

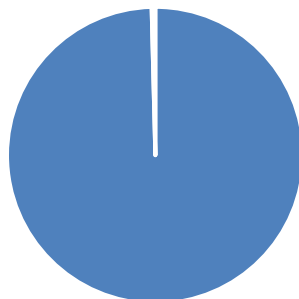

20. Smatrate li da bi se o nasilju u obitelji više trebalo govoriti u/na: (moguće označiti više odgovora)

254 responses

21. SMATRATE LI DA SU USLUGE SOS TELEFONA,
SAVJETOVALIŠTE I SKLONIŠTA ZA ŽENE ŽRTVE
OBITELJSKOG NASILJA POTREBNE U
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJU?

■ DA ■ NE

22. AKO ŽELITE JOŠ NEŠTO NAPISATI I PROKOMENTIRATI

U ovom otvorenom pitanju bilo je 33 komentara i iskustva koje su ispitanice htjele podijeliti.

Komentari ispitanica:

- kazne protiv nasilnika je potrebno postrožiti;
- žene moraju imati bolju zaštitu;
- žene banaliziraju svađe i premalo reagiraju na iste;
- alkohol je bitni element obiteljskog nasilja;
- treba ulagati u znanje i osnaživanje;
- treba ulagati u prevenciju;
- nikad nije kasno;
- potrebno je zaštititi žene na radnom mjestu, jer takvog nasilja ima jako puno, a osobe koje se nađu u takvoj situaciji se nemaju kome obratiti za pomoć u Koprivničko-Križevačkoj županiji;
- treba više pomagati samohranim majkama;
- ima i muških zlostavljanih osoba koje se nemaju kome obratiti;
- nepovjerenje prema institucijama

- a) „Zavod za socijalni rad odbija raditi svoj posao. Potiče manipulacije, potiče psihičke obračune preko djece i nad djecom. Neki socijalni radnici ismijavaju žrtve nasilja, rade pravnu štetu, a ne dozvoljavaju pravnicima uključivanje i suradnju“
- b) „voljela bih kada bi policija i drugi nadležni shvatili ozbiljno prijave nasilja. Također voljela bih kada se na isto ne bi oglušili i kada bi kazne za nasilnike bile rigorozne. Potrebna je sustavna promjena, brza reakcija, edukacija mladih

djevojaka i žena - neke nisu ni svjesne da trpe nasilje. Potrebna je sigurnost žena i čvrsti oslonac kada do nasilja dođe.“

- potrebna je brza reakcija i podrška;
- potrebno je povući jasnu granicu tko je zlostavljač a tko žrtva;
- ubrzati postupke na sudu.

Iskustva nekoliko ispitanica u cijelosti:

1. „U bivšoj vezi dok sam bila mlađa sam doživjela oblik nasilja u vezi, uz sustavno psihičko maltretiranje, nadziranje i ljubomoru i tada sam rekla nikad više, ali sam pričala o tome i imala potporu i roditelja i prijateljica. Smatram da bi se puno više trebalo o tome pisati online, pogotovo usmjereno na mlade od 16 do 20 godine, jer te djevojčice su najranjivije, nemaju još razvijenu ličnost, zaljubljive su i lakovjerne te trpe svašta jer misle da će se osoba promijeniti. Hvala Vam na svemu sto radite za nas žene.“
2. „Meni je pomoglo kod odlaska od nasilnog bivšeg to što nisam bila ovisna o njegovim financijama. Mogla sam sama financirati svoje i djetetove troškove. To je bio broj jedan od kojeg sam mogla krenuti dalje. Broj dva je bilo moje pomirenje sa životom u kojem ja ne trebam partnera i odluka da učim živjeti sama i fokusiram se na sebe i svoje dijete. Od tog trena sve je krenulo polako na bolje i danas imam partnera iz snova. Danas živim životom u kojem ne mogu sebe više ni zamisliti kao onu djevojku iz prošlosti. Želim svim ženama da pronađu hrabrosti u sebi i odluče otići prema boljem životu. Bez ponavljanja obrazaca koji će ih vratiti nazad ili ka novom nasilniku.“
3. „Bila sam žrtva psihičkog nasilja zajedno sa svojim djetetom. Rastala se nakon 10 god braka, hvala Bogu uspjela spasiti sebe i svoje dijete. Evo uspjela školovati dijete podići na noge u dobro odgojenog 20-godišnjaka. Bilo je jako teško ali isplatilo se.“

Analiza:

Nasilje nad ženama i nasilje u obitelji predstavlja vrlo ozbiljan problem. Posljedice nasilja predstavljaju rizik za fizičko i psihičko zdravlje žrtava i kakvoću njihova privatnog i profesionalnog života.

Na žalost, svjedoci smo sve većeg broja obiteljskog nasilja, nasilja nad ženama općenito, te broja femicida u svijetu, ali i u Hrvatskoj. Nameće se pitanje da li se taj povećani broj nasilja javlja uslijed podizanja svijesti građana i samih žena, pa dolazi do češćeg prijavljivanja, ili broj stvarno raste. Opće je poznato da iza svakog prijavljenog nasilja stoji još nekoliko neprijavljenih, tako da je stvarna brojka zlostavljanih žena puno veća nego to govori statistika institucija.

Prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) na globalnoj razini je svaka treća žena tijekom života izložena nekoj vrsti nasilja. Na žalost, gotovo trećina žena u dobi 15 – 49

godina, koje su bile u nekom obliku partnerskog odnosa, bila je izložena nasilju od strane intimnog partnera. Jako je uznemirujuće da je na globalnoj razini kod 38% ubijenih žena počinitelj bio intimni partner.

U anketi su sudjelovale isključivo žene, ukupno 254 žena Koprivničko-Križevačke županije.

31% ispitanica je staro između 30 – 39 godina, 30 % od 40 – 49 godina, 14% od 50– 59 godina, 16 % od 18 – 29 godina, dok je 9% ispitanica starije od 59 godina.

Najviše ispitanica (47 %) ima završen fakultet, magisterij ili doktorat, 37% srednju školu, te 15 % višu školu, dok 1 % ima završenu osnovnu školu.

U braku je 60% ispitanica, 18 % ispitanica nije u vezi, 19 % ispitanica je u vezi duljoj od godine dana, dok je mali broj ispitanica u vezi do godine dana.

Od 254 ispitanice njih 35 % ima dvoje djece, 31% nema djece, 25% ima jedno dijete, 8% ima troje djece dok 1% ima više od troje djece.

U gradu živi 70% ispitanica, dok njih 30% živi na selu.

5 % od ukupnog broja ispitanica su žene s invaliditetom. Žene s invaliditetom ne prijavljuju nasilje nad njima, jer su svjesne da su ekonomski ovisne o počiniteljima nasilja, ali i ovisе o njihovoj pomoći u svakodnevnim životnim potrebama. S obzirom na ove podatke bilo bi potrebno provesti posebno istraživanje o nasilju nad ženama s invaliditetom.

Što se tiče radnog odnosa, 75% ispitanica zaposleno je na neodređeno, 7 % na određeno, 6% su u mirovini, manji postotak radi u poljoprivredi, ili su kućanice i/ili studentice/učenice, dok ih je 5% nezaposleno.

Prostor za život odnosno vlasništvo nekretnine poslije zaposlenja odnosno vlastitih prihoda ključan je faktor za odlazak odnosno ostanak u nasilnoj vezi. Ukoliko žena koja je preživjela neki od oblika nasilja nema vlastitih financijskih prihoda nema prostor za život, odnosno nema gdje otići najčešće nažalost ostaje u nasilnoj vezi. Ovo istraživanje pokazuje da 24 % ispitanica ima u vlasništvu nekretninu zajedno sa partnerom, 25 % ih živi u nekretnini koja je vlasništvo roditelja, 22% živi u vlastitom prostoru, 20 % živi u nekretnini koja je u vlasništvu supruga/partnera dok u najmu živi 9% ispitanica.

60 % ispitanica ima prijateljicu koja je jednom ili više puta bila žrtva nasilja, te je 38 % ispitanica vidjelo ili znalo da je otac bio grub prema majci tijekom života, jednom ili više puta.

Čak 32% ispitanica je jednom ili više puta doživjelo neki oblik fizičkog nasilja od strane partnera, a 15% ih je doživjelo neku vrstu psihičkog nasilja (jednom, više puta, a kod nekih to i dalje traje). 15% ih je doživjelo ekonomsko nasilje (npr. oduzeo prihode/imovinu, zabranio da se zaposlite, zadužio se u Vaše ime, ucjenjivao novcem ili sl.). 18% ispitanica je jednom ili više puta doživjelo neki oblik seksualnog nasilja. 21 % ispitanica je jednom ili više puta doživjelo neki oblik online nasilja (praćenje putem interneta, pristup lokaciji, dijeljenje intimnih sadržaja bez pristanka, čitanje poruka, hakiranje profila, kreiranje lažnih profila i sl.) .

Preko 19% ispitanica nikome nije reklo da se nasilje dogodilo. 21 % ih se povjerilo prijateljici i roditeljima, a HZSR i policiji su prijavili nasilje samo njih 6,3%, što dovodi do zaključka da nažalost žene koje su preživjele neki od oblika nasilja nemaju povjerenja u institucije. Na bolovanju radi nasilja je bio mali postotak žena ispitanica, no svakako 4% nije zanemarivo.

Čak 40 % ispitanica sigurno ili vjerojatno ne bi moglo samostalno započeti život, odnosno podmiriti osnovne životne potrebe kada bi to morale, dok je 18,4% korisnica materijalno sigurno. 75% ispitanica smatra da je nasilje nad ženama i nasilje u obitelji puno ozbiljniji problem nego što se misli.

Sve ispitanice smatraju da bi trebalo više pričati o nasilju u medijima, raditi edukacije djeci u školama i vrtićima, te bi se u prevenciju nasilja trebale više uključiti država, te regionalna i lokalna samouprava.

Što se tiče potrebe servisa pomoći i podrške za žrtve nasilja, čak 99,6% ispitanica smatra da je usluga SOS telefona, Savjetovališta i skloništa za žene žrtve nasilja i žrtve obiteljskog nasilja potrebna u Koprivničko-Križevačkoj županiji.

Zaključak:

Podaci ovog istraživanja ukazuju na prisutnost nasilja nad ženama u Koprivničko-križevačkoj županiji koji ne možemo i ne smijemo zanemariti. Prepoznavanje nasilja nad ženama izuzetno je važan osobni, obiteljski i javnozdravstveni problem, ali i problem cjelokupnog društva gdje se krši dostojanstvo i ljudsko pravo žene.

U svrhu uspostave kontrole i moći nasilnik koristi manipulaciju i zastrašivanje. Nasilje u obitelji rijetko kada počinje direktnim nasiljem. Mnogo češći su slučajevi kada počinje psihološkom nasiljem i manipulacijama koje žrtva nerijetko ne prepoznaje kao nasilje. Tijekom vremena nasilje postupno raste kako razmjerom tako i učestalošću. Nasilje se pojačava kako raste želja zlostavljača za što čvršćom uspostavom moći i kontrole nad žrtvom. Kako nasilje raste tako je i traumatiziranost, izmanipuliranost te izoliranost žrtve od svoje okoline sve veća, te je žrtvi sve teže i teže potražiti pomoć.

Posebnu dimenziju ova pojavnost ima kada su žrtve žene s invaliditetom. Stoga je pružanje podrške i pomoći ženama koje su proživjele neki oblik nasilja, moralna obaveza stručnjaka i šire zajednice. Nasilje u obitelji se događa u veoma intimnom i privatnom okruženju, ali ono nikako ne smije biti privatna stvar. Posljedice obiteljskog nasilja se prilijevaju na cijelo društvo one su dalekosežne, dugoročne. Nasilje u obitelji ima i ekonomske posljedice na društvo iz razloga što, ako se ono ne prevenira, briga o žrtvi pada na teret države i društva. Stoga i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji zahtjeva sveobuhvatnu i multidisciplinarni pristup temeljen na među sektorskoj suradnji više dionika iz različitih sektora.

Preporuke:

- podizanje javne svijesti o nasilju nad ženama i nasilju u obitelji, posebno nasilja nad ženama s invaliditetom kroz javne akcije i kampanje

- senzibiliziranje javnosti o važnosti i nužnosti prijave i sumnje na nasilje
- unaprijediti međusektorsku suradnju i razmjenu informacija između institucija sustava i organizacija civilnoga društva
- podržati rad županijskih tijela za prevenciju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji
- kontinuirano provoditi preventivne programe osnaživanja i edukacije za žene o neprimjerenim i neprihvatljivim oblicima ponašanja
- kontinuirano provoditi preventivne programe prevencije nasilja u obrazovnim ustanovama
- edukacija stručnih osoba koje rade sa ženama žrtvama nasilja i žrtvama obiteljskog nasilja
- kontinuirana podrška servisima za podršku i pomoć žrtvama nasilja

VAŽNO!

Žrtva nasilja nikad nije odgovorna za tuđe nasilno ponašanje.

Svi imamo pravo i potrebu biti sigurni i slobodni.

Prijavljivanje nasilja vrlo je važan korak u zaustavljanju i sprječavanju nasilja!

Vrlo je važno djelovati na prevenciji i potpunom uklanjanju svakoga oblika nasilja te stvaranju tolerantnoga i nenasilnoga društva.